

می خورد. از آن جا که پاسخ‌گویی وظیفه قانونی همه ارکان و اجزای نظام جمهوری اسلامی و برآمده از حقوق اساسی ملت ماست، امیدوارم شورای نگهبان نیز خود را مافوق مسؤولیت نداند و در سالی که از سوی رهبر معظم سال پاسخ‌گویی نام گرفته است، پاسخ‌گوی اقدامات خود طی سالیان گذشته، به خصوص در جریان انتخابات اخیر باشد.

به هر حال از آن جهت که احتمال می‌دهم باقی ماندن این دو لایحه در دستور کار مجلس در آینده موجب تغییرات بیشتری بر خلاف روح کلی و حقوق و منافع مردم و نقش و موقعیت رییس‌جمهوری بشود، با توجه به این‌که این دو لایحه به تصویب نهایی نرسیده است تقاضای استرداد آن‌ها را از مجلس شورای اسلامی دارم.

سید محمد خاتمی

www.KetabFarsi.com

بخش سوم

پیگیری اجرای اصول قانون اساسی

www.KetabFarsi.Com

اصل ۱۰۰ قانون اساسی

بسمه تعالیٰ

۷۷-۱۸۶ شماره

۱۳۷۷/۶/۲۸ تاریخ حجۃ‌الاسلام والملمین جناب آقای موسوی لاری وزیر محترم کشور

با سلام:

طبق اصل یکصدم قانون اساسی، که باید شوراهایی به نام شورای ده، بخش، شهر، شهرستان و استان از طریق انتخابات همان محل تشکیل شوند و اداره امور روستا بخش، شهر، شهرستان و استان را تحت نظارت بگیرند؛ با توجه به این که قانون عادی مربوط به شوراهای نیز در سال ۱۳۶۱ از تصویب مجلس شورای اسلامی گذشته است و اصلاحات لازم نیز در سال‌های بعد در آن به عمل آمده و تصویب شده است. هنوز انتخابات شوراهای صورت نگرفته و اصل یکصدم قانون اساسی بلااجرا مانده است. دستور فرمایید علی عدم برگزاری انتخابات و در نتیجه، عدم تشکیل شوراهای موافق موجود در این راه و اقدامات عملی انجام شده برای هرچه سریع‌تر محقق ساختن اجرای اصل مذبور تبیین و برای این هیأت ارسال شود.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و
نظرات بر اجرای قانون اساسی

شماره ۶۶۶۹

تاریخ ۱۳۷۷/۸/۲

جناب آقای مهریور

مشاور محترم ریاست جمهور و رئیس پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

سلام علیکم

احتراماً عطف به نامه شماره ۱۸۶ - ۷۷/۶/۲۸ مورخه ۷۷/۶/۲۸ به استحضار می‌رساند
وزارت کشور به عنوان مجری سیاست‌های عمومی دولت برکنار از موافع و مشکلات
موجود بر سر راه اجرای این سیاست‌ها نیست. تحقق عملی قانون شوراها مصوب
آذرماه ۱۲۶۱ به علت جنگ تحمیلی و مشکلات موجود در برخی از مناطق کشور و
احتمال سوءاستفاده جریانات سیاسی معاند و همچنین وجود پارادای ابهام‌ها در متن
قانون مصوب که اجرای آن را با مشکل مواجه می‌کرد در زمان خود میسر نگردید و
موجب شد تا تصویب لایحه انتخابات آن تا تیرماه ۱۲۶۵ به تأخیر افتد. در این لایحه
پیش‌بینی شده بود که آیین‌نامه‌های اجرایی قانون مذبور طبق ماده ۷۲ قانون انتخابات،
ظرف مدت سه ماه از تصویب قانون، توسط وزارت کشور تهیه و با تصویب هیأت دولت
اجرا گردد. با این وجود تصویب آیین‌نامه مذبور در دولت جناب آقای موسوی میسر
نگردید.

با شروع به کار دولت جناب آقای هاشمی امر بررسی رادکارهای اجرایی تشکیل
شوراها در دستور کار وزارت کشور و دولت فرار گرفت و برای رفع نواقص این قانون،
برخی لوایح اصلاحی نیز به تصویب رسید؛ با این حال در جلسه مورخ ۷۱/۴/۷ هیأت
محترم دولت اساساً نسبت به قابل اجرا بودن قانون قبلی شورا تردید پدید آمد و با توجه
به نظر مقام معظم رهبری و رئیس‌جمهور وقت بر لزوم اصلاح قانون مذبور که در
جلسه مورخه ۷۱/۵/۱۴ طرح گردید، موجب شد تا وزارت کشور مأمور تهیه لایحه
قانونی جدید در این زمینه شود لایحه پیشنهادی وزارت کشور در مورخه ۷۱/۱۲/۴
تقدیم مجلس گردید و سرانجام در مورخه ۷۵/۳/۲۲ «قانون تشکیلات، وظایف و

انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» از تصویب مجلس شورای اسلامی گذشت.

آیین‌نامه اجرایی انتخابات قانون در زمستان سال ۷۵ به تصویب هیأت محترم دولت رسید و به دلیل انتخابات دوره هفتم ریاست جمهوری در خردادماه ۷۶ و سپس استقرار دولت جدید، امکان برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی نداشت. با استقرار دولت جدید، وزارت کشور تلاش گستردای را در زمینه تهیه آیین‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی لازم و دیگر مقدمات ضروری انجام دارد و اینک با حصول امادگی و فراهم آمدن شرایط مقتضی، تاریخ ۷ اسفند ماه سالجاری برای برگزاری این انتخابات بسیار سبقه و عظیم تعیین و قطعی شده است و انشاءالله با یاری خداوند متعال تا پایان امسال انتخابات شوراهای اسلامی کشوری برگزار خواهد شد.

سیدمصطفی تاجزاده
معاون سیاسی اجتماعی

اصل ۱۰۱ قانون اساسی

شماره ۸۱-۳۵۸۸

حجۃ‌الاسلام والملمین جناب آقای موسوی لاری تاریخ ۱۳۸۱/۴/۱۲

وزیر محترم کشور

با سلام

با توجه به اصل ۱۱۳ قانون اساسی و مسؤولیت رئیس‌جمهور، دستور فرماید
اقداماتی که در زمینه اجرای اصل ۱۰۱ قانون اساسی در خصوص تشکیل شورای عالی استان‌ها صورت گرفته و علل و جهات عدم اجرای این اصل تاکنون برای این هیأت ارسال گردد.

با تشکر

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

شماره ۱/۸/۳۸۵۸۵

تاریخ ۱۴۰۱/۵/۷

جناب آقای مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

عطاف به نامه شماره ۸۱/۳۵۸۸ مورخ ۸۱/۴/۱۲ اعلام می‌دارد که:

نظر به ضرورت تصویب آیین‌نامه اجرایی تشکیل شوراهای فرادستی در هیأت دولت، وزارت کشور ضمن تقدیم آیین‌نامه پیشنهادی به کمیسیون سیاسی دفاعی هیأت محترم دولت و بررسی آن در دو جلسه کمیسیون فرعی بالاخره در تاریخ یکشنبه ۸۱/۴/۳۰ موضوع در جلسه هیأت دولت تصویب شد. بدیهی است به محض ابلاغ آیین‌نامه مذکور وزارت کشور آمادگی اجرای این اصل معطل مانده قانون اساسی را دارد.

سید عبدالواحد موسوی لاری

چنانکه می‌دانیم انتخابات شوراهای اسلامی شهر و شورای عالی استان‌ها برگزار شد و هر دو نهاد تشکیل شدند و اصول یکصد و یکصد و یکم قانون اساسی به مرحله اجرا درآمد.

اصل ۲۹ و بند ۴ اصل ۲۱ قانون اساسی

بسمه تعالیٰ

شماره ۷۸-۸۷۰

تاریخ ۱۳۷۸/۵/۱۰

جناب آقای دکتر ستاری فر

مدیر عامل محترم سازمان تأمین اجتماعی

با سلام

احتراماً با توجه به این‌که قانون اساسی طی اصل ۲۹ و بند چهارم از اصل ۲۱
برخورداری از تأمین اجتماعی را با تفصیل مصريح در اصول یاد شده، حق همگانی
عنوان کرده است، لذا خواهشمند است به استناد اصل ۱۱۳ قانون اساسی و نیز ماده ۱۴
از «قانون تعیین حدود و وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی
ایران» اعلام فرمایند در خصوص اجرای موضوع فوق چه اقداماتی صورت گرفته است.

محمدحسین خورشیدی

معاون مدیرخانه و مدیر ارزیابی و پیگیری هیأت

بسمه تعالیٰ

شماره ۱۳۰۰/۵۴۶۵۰

تاریخ ۱۳۷۸/۸/۲

معاونت محترم دیرخانه و مدیریت ارزیابی و پیگیری

هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

احتراماً، عطف به نامه شماره ۱۳۷۸/۷/۱۰ مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۴ با تشکر فراوان به خاطر عنایت ویژه هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی "در زمینه چگونگی اجرای اصل ۲۹ و بند چهارم از اصل ۲۱ قانون اساسی در زمینه برخورداری احاد مردم از حمایت‌های تأمین اجتماعی، به استحضار می‌رساند:

قبل از هر چیز لازم به یادآوری است که تأمین اجتماعی یکی از مهمترین و اساسی‌ترین پیش‌نیازهای هر برنامه توسعه در جوامع مختلف بوده و بدین جهت هموارد در سرلوحه کار دولت‌ها قرار داشته و ارزوی احاد مردم بوده است.

تأمین اجتماعی به عنوان یک کالای عمومی نمی‌تواند توسط افراد جامعه به طور مستقیم تولید شود بنابراین دولتها ناگزیر هستند وظیفه ساماندهی و شکل‌دهی آن را از طریق بیمه‌ها و مشارکت‌های مردمی بر عهده گیرند. نظر به این‌که در آستانه قرن بیست و یکم این باور وجود دارد که توسعه بدون تأمین اجتماعی نمی‌تواند معنا و مفهومی بنیادی و پایدار داشته باشد. توجه به این مقوله در کشور ما اهمیت بیشتری می‌یابد.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز، در اصول متعددی به این مهم پرداخته شده است و به خصوص اصل ۲۹ به صورتی ویژه بر این امر صراحة دارد. در این اصل چنین می‌خوانیم:

«برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی‌سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح و نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی به صورت بیمه و غیره حقی است همگانی، دولت مکلف است طبق قوانین از درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت‌های مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تأمین کند.»

اما در پاسخ به این پرسش که برای تحقق این اصل مترقی اسلامی - انسانی چه اقداماتی صورت گرفته و اساساً مตولیان امر کدام سازمان‌ها هستند، توضیحات مختصری لازم است:

فعالیت‌های تأمین اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران بر سه ساختار اصلی متمرکز است: راهبرد بیمه‌ای، (در مؤسسه‌ای چون سازمان تأمین اجتماعی، صندوق‌های بازنیشستگی کشوری و لشکری، سازمان بیمه خدمات درمانی)، راهبرد حمایتی، (در مؤسسه‌ای چون سازمان بهزیستی، کمیته اعداد امام خمینی (ره)، بنیاد شهید، بنیاد مستضعفان و جانبازان) و راهبرد امدادی (در مؤسسه‌ای چون جمعیت هلال احمر، سازمان اوقاف، صندوق‌های قرض الحسن و مؤسسات خیریه مردمی).

با آن‌که هریک از مؤسسه‌ات و نهادهای فوق الذکر، منشاء کمک‌ها و خدماتی مهم و قابل ملاحظه بوده و هستند، اما از دیدگاه استقرار و پیشبرد یک نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی (موافق با متن و روح اصول مصربه قانون اساسی)، دارای کارکردهایی متفاوت، ناهماهنگ و گاه غیرمکفی می‌باشند. به طور مثال سازمان تأمین اجتماعی، که بزرگترین و محوری‌ترین سازمان بیمه‌های اجتماعی در کشور محسوب می‌شود، از لحاظ کمی در حال حاضر بالغ بر ۵/۹ میلیون نفر نیروی مولد شهری را تحت پوشش دارد که عمدتاً از کارگران شریف‌اند و با احتساب خانواده‌های تحت تکفلشان رقمی بالغ بر ۲۵ میلیون نفر را تشکیل می‌دهند. در واقع چنانچه جمعیت کارکنان دولت و خانواده‌هایشان، نیروهای مسلح و خانواده‌هایشان و حدود ۲۰ صندوق کوچک و متوسط دیگر بیمه و بازنیشستگی (نظیر شهرداریها، صدا و سیما، آینده‌ساز، جهاد سازندگی و...) را هم به حساب آوریم، در مجموع تنها حدود ۳۵ میلیون نفر از آحاد جامعه ایران تحت پوشش برخی خدمات اصلی بیمه‌های اجتماعی (یعنی بازنیشستگی و خدمات درمانی) هستند. اما همچنان حدود نیمی از جمعیت، به ویژه روستاییان از پوشش چنین حمایت‌هایی (نظیر بازنیشستگی، بیمه بیکاری، از کار افتادگی، غرامت دستمزد ایام بیماری و حتی بخش مهمی از آنان از خدمات بیمه‌های درمانی و...) برخوردار نمی‌باشند. بنابراین نمی‌توان از پوشش فراگیر تأمین اجتماعی و تحقق اصل

۲۹ قانون اساسی در حال حاضر سخنی به میان آورد. در واقع هرچند به طور مستمر و همه ساله مبالغی بسیار هنگفت صرف امور رفاد و تأمین اجتماعی در مفهوم کلی و متنوع آن می‌شود اما به لحاظ عدم هماهنگی و ناکارآمدی و به عبارت دیگر، به خاطر فقدان یک ساختار بسامان و جامع، و نبود یک مدیریت مرکزی بر منابع، که امکان سیاستگذاری و هدایت کلی و نظارت و ارزشیابی مستمر و جامع و هماهنگ را فراهم کند، هنوز چهار فرآگیر تأمین اجتماعی بر سر احاد مردم گشوده نیست. از این‌رو، طراحی یک نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی، یعنی نظامی فرآگیر که بتواند مجموعه‌هایی پراکنده را که هم‌اکنون در قلمرو تأمین اجتماعی مشغول خدمت هستند سامان داد و آن‌ها را از ساختار و کارکردی توسعه‌ای برخوردار سازد، به عنوان ضرورتی ملی مطرح می‌باشد.

تأکیدات مقام معظم رهبری به هنگام ابلاغ ساست‌های کلی برنامه سوم توسعه (در بخش اقتصادی) و دیدگاه‌های ریاست جمهوری مؤید حساسیت، اهمیت و ضرورت موضوع است. تحقق چنین نظامی مستلزم ساماندهی امور نهادها، سازمانها و موسسات در بخش‌های متنوع بیمه‌ای - حمایتی و امدادی در چارچوبی متناسب - در عین حفظ هویت مستقل هر کدام - می‌باشد.

خوشبختانه در این راستا پیش‌نویس «طرح نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی» از سوی سازمان تأمین اجتماعی بنابه توصیه‌ای که ریاست محترم جمهوری خطاب به این سازمان داشتند، پس از صدها ساعت تحقیق و بررسی کارشناسی با حضور اساتید و صاحب‌نظران تدوین گردید و طی فراغوانی عمومی از طریق رسانه‌های جمعی (در اوائل سال جاری) به نظرخواهی علاقه‌مندان گذارد شد و نهایتاً متن ویراسته و پیراسته نهایی آن تقدیم مراجع سیاستگذاری و دولت خدمتگزار گردید که در صورت عنتیت کامل به آن می‌تواند زمینه عملیاتی شدن این نظام را فراهم نماید تا به دل‌های پریشان چشم‌های منتظر و دست‌های نیازمند میلیون‌ها انسان که خواهان برپایی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی در ایران اسلامی هستند، پاسخ گفته شود.

امید است مجلس محترم شورای اسلامی در چارچوب بررسی لایحه برنامه پنجم‌ساله

سوم به این امر خطیر توجه کامل مبذول دارد تا با برپایی این نظام، کشور بتواند از ابزار و بستر لازم برای تحقق توسعه پایدار بخوردار شود و نیز یکی از اصول مترقبی قانون اساسی و برنامه‌های توسعه کشور که همانا دست یافتن به نظام تأمین اجتماعی جامع، مطلوب، مکفی و بالنده است، تحقق یابد. انشاء الله بی‌شک، پیگیری و نظارت مؤثر آن هیأت محترم در این زمینه‌ها، می‌تواند موجبات تسریع تلاش‌های مجلس و دولت محترم را در مسیر احیای یکی از پایه‌ای‌ترین و اساسی‌ترین حقوق حقه آحاد مردم شریف ایران، فراهم سازد.

و من الله التوفيق

محمد ستاری فر

رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل

شماره ۸۱-۴۵۹۶

تاریخ ۱۴۸۱/۴/۱۲

جناب آقای دکتر شریف زادگان
مدیر عامل محترم سازمان تأمین اجتماعی

با سلام

احتراماً، پیرو نامه شماره ۷۸-۸۷۰/۷۸/۱۰ مورخ ۷۸/۵/۱۰ به مدیر عامل محترم وقت
جناب آقای ستاری فر در خصوص اصل ۲۹ و بند چهارم از اصل ۲۱ قانون اساسی و
بازگشت به نامه شماره ۱۲۰۰/۵۴۶۵۰/۷۸/۸/۳ مورخ آن سازمان، (تصویر پیوست)
خواهشمند است دستور فرمایید این هیأت را از نتیجه اقدامات بعمل آمد مطلع نمایند.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور

و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

شماره ۷۴۰۰/۱۳۳۴۲

تاریخ ۱۳۸۱/۴/۳۱

جناب آقای حسین مهرپور

مشاور محترم ریس جمهور و ریس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام و احترام

عطف به نامه شماره ۷۴۰۰/۱۳۳۴۲ مورخ ۱۳۸۱/۴/۱۲ ضمن تشکر از حساسیت هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی همان‌گونه که در نامه شماره ۱۳۰۰/۵۴۶۵۰ مورخ ۱۳۷۸/۸/۳ تأکید گردید فعالیت‌های تأمین اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران به سه ساختار اصلی متمرکز است:

راهبردهای بیمه‌ای (در مؤسساتی چون سازمان تأمین اجتماعی، صندوق‌های بازنیستگی کشوری و لشکری، سازمان بیمه خدمات درمانی)، راهبردهای حمایتی (در مؤسساتی چون سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی (ره)، بنیاد شهید، بنیاد مستضعفان و جانبازان) و راهبرد امدادی (در مؤسساتی چون جمعیت هلال احمر، سازمان اوقاف، صندوق‌های قرض‌الحسنه و مؤسسات خیریه مردمی).

مجموعه سازمان تأمین اجتماعی نیز با پشتونه سال‌ها تجربه ارزشمند و تلاش خستگی‌ناپذیر برای گسترش کمی و کیفی خدمات بیمه‌های اجتماعی در کشور همواره کوشیده است در مسیر آرمانی انقلاب اسلامی به سوی عدالت اجتماعی، این‌الاترین و ارزشمندترین آرمان نظام مقدس اسلامی، گام بردارد و برای تحقق این هدف هرآن چه در توان داشت، به کار برد.

در حال حاضر سازمان تأمین اجتماعی به عنوان سازمانی با ماهیت بیمه‌های اجتماعی همواره می‌کوشد تا در غیاب یک نظام کارآمد و جامع تأمین اجتماعی در کشور در حد امکان از طریق بهینه سازی منابع درآمدی و کنترل منطقی مصارف خود انتظارات برق ۲/۶ میلیون نفر از اقشار مولد تحت پژوهش را برآورده سازد و با گسترش پرستاب و دور از انتظار به نقطه اتكایی مطمئن برای خانواده بزرگی تبدیل

شود که شمار اعضاًیش بیش از ۲۶ میلیون نفر بوده که این رقم ۴۰ درصد جمعیت کل کشور و ۶۶ درصد جمعیت شهرنشین را تشکیل می‌دهد.

سنجد و داوری درباره کیفیت کارکرد سازمان تأمین اجتماعی در طول این سال‌ها، تنها با نگاهی واقع‌بینانه به مجموعه امکانات و محدودیت‌های موجود ممکن خواهد بود این سازمان خدمات بیمه‌ای و درمانی خود را از طریق ۴۳۰ شعبه، ۷۰ بیمارستان اختصاصی، ۱۱ دی‌کلینیک، ۲۷۰ درمانگاه و واحد درمانی و ۴۰ هزار پزشک و واحد درمانی و تشخیص طبی طرف قرارداد به بیمه‌شدگان ارایه می‌نماید و در طول سال جاری بودجه‌ای بالغ بر ۲۱ هزار میلیارد ریال برای تأمین، تدارک و ارایه خدمات متنوع بیمه‌ای به بیمه‌شدگان پیش‌بینی کرده است که در مقایسه با سال قبل ۲۰ درصد رشد نشان می‌دهد. این سازمان در قالب تعهدات بلندمدت برای ۸۰۵ هزار خانوار مستمری بگیر تحت پوشش در سال جاری بودجه‌ای معادل ۹۲۰ میلیارد ریال پیش‌بینی کرده است که این میزان نسبت به سال قبل ۲۷ درصد رشد دارد. در قالب تعهدات کوتاه مدت نیز (شامل غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری، غرامت نقص عضو، کمک هزینه ازدواج، و سایر کمک‌های قانونی) ۲۱۰ میلیارد ریال اختصاص داده است که در مقایسه با سال ۱۳۸۰ رشدی حدود ۲۲ درصد را نشان می‌دهد.

همچنین سازمان تأمین اجتماعی به بیمه‌شدگانی که به صورت غیرارادی بیکار شده‌اند در سال ۱۳۸۰ بالغ بر ۸۰۰ میلیارد ریال مقرری بیمه بیکاری پرداخت نموده است که پیش‌بینی می‌شود این مبلغ در سال جاری به یک هزار میلیارد ریال برسد. لیکن هنوز چتر فراگیر تأمین اجتماعی بر سر آحاد مردم گشوده نشده است، زیرا در حال حاضر حدود ۲۵ میلیون نفر از آحاد جامعه ایران زیر پوشش خدمات بیمه‌های اجتماعی (نظیر صندوق تأمین اجتماعی، صندوق بازنشتگی کشوری، نیروهای مسلح و حدود ۲۰ صندوق کوچک و متوسط دیگر بیمه و بازنشتگی) هستند و حدود نیمی دیگر از جمعیت کشور از پوشش چنین حمایت‌هایی بی‌بهره می‌باشند از این رو طراحی یک نظام جامع رفاد و تأمین اجتماعی یعنی نظامی فراگیر که بتواند مجموعه‌هایی پراکنده را که هم‌اکنون در قلمرو تأمین اجتماعی مشغول خدمت هستند سامان داده و آن‌ها را از

ساختار و کارکرد توسعه‌ای برحوردار سازد، به عنوان ضرورتی ملی مطرح است. در این راستا و در اجرای ماده ۴۰ برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی پیشنهاد ساختار سازمانی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارایه که کلیات این لایحه مبنی بر تشکیل وزارت رفاه و تأمین اجتماعی در جلسه اخیر دولت محترم تصویب گردیده است و بنظر می‌رسد بزودی لایحه مذکور جهت طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

طاهر موهبتی
معاون حقوقی و امور مجلس

بند ۳ اصل ۳ قانون اساسی

بسمه تعالی

۷۸/۹۰۰ شماره

۱۳۷۸/۵/۲۴ تاریخ

جناب آقای مهندس هاشمی طبا
ریاست محترم سازمان تربیت بدنی

سلام

احتراماً با توجه به اینکه در بند ۳ اصل سوم قانون اساسی تربیت بدنی به طور رایگان و برای همه در نظر گرفته شده است. مستدعاً است به استناد اصل ۱۱۳ قانون اساسی و ماده ۱۴ «قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران» دستور فرمایید در خصوص چونکی اجرای صحیح این اصل توضیحات لازم به این هیأت ارسال شود.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

بسمه تعالیٰ

شماره ۷۸/۴۲۹۹

تاریخ ۱۳۷۸/۶/۱۴

برادرگرامی جناب آقای حسین مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

سلام علیکم

احتراماً، بازگشت به نامه شماره ۷۸۹۰۰/۵/۲۴ مورخ ۱۳۷۸/۵/۲۴ به استحضار

می‌رساند:

با عنایت به این‌که اصل سوم قانون اساسی یکی از اصول مترقبی است که اجرای کامل آن تحقق هرچه بیشتر عدالت اجتماعی را عینیت می‌بخشد فلذا سازمان تربیت بدنی همواره شایق و متعهد بود است که جهت اجرای کامل بند ۳ اصل سوم قانون اساسی در رابطه با تربیت بدنی رایگان برای همه به یکی از اهداف سازمان که تعمیم و گسترش ورزش در کلیه سطوح جامعه است بررسد و در این راستا با توجه به کمبود امکانات و نقصان‌ها مباررت به احداث اماکن ورزشی بمنظور استفاده عموم مردم در کلیه نقاط کشور نموده لیکن هنوز تا سطح سرانه ورزشی قابل قبول فاصله وجود دارد نتیجه این‌که چنانچه مصمم به تکمیل امکانات ورزشی در سطح کشور باشیم تا بتوانیم به رایگان خدمات ورزشی را به همه ارایه دهیم می‌باید با هم‌فکری و هماهنگی، جدیت و تلاش افزونتر دستگاه‌های اجرایی و قانون‌گذاری را برای کمک به ایجاد ابزارهای لازم و امکانات بیشتر و نهایتاً ارایه خدمات رایگان سوق داد زیرا هم‌اکنون علیرغم فعالیت گسترده و صرف هزینه‌های کلان در احداث و ایجاد اماکن و مستجدثات ورزشی هنوز امکانات کافی که بتواند پاسخگوی نیازهای مردمی باشد در اختیار نداریم. در خور توجه است که با اعتبارات دولتی حتی نمی‌توانیم هزینه‌های نگهداری تأسیسات و ساختمان‌های ورزشی ایجاد شده را تأمین نماییم تا قادر به برنامه‌ریزی جهت ارایه خدمات رایگان ورزشی برای همه باشیم. لذا ایجاد و تدوین قوانین مربوط به اجاره اماکن ورزشی بمنظور کسب درآمد مؤید و مبین این مشکلات است. ضمن این‌که تاکنون

مجلس محترم شورای اسلامی نیز نسبت به بند ۳ اصل سوم قانون اساسی و تدوین قوانین و مقررات و پیش‌بینی ابزارهای لازم و حدود و شغور آن در رابطه با تربیت بدنی رایگان برای همه نیز مصوبه‌ای نداشته است.

سیدمصطفی هاشمی طبا

وظیفه دسوار نظارت بر اجرای قانون اساسی

۱۰۸

بسمه تعالیٰ

شماره ۸۱-۳۵۹۵

تاریخ ۱۴۸۱/۴/۱۲

جناب آقای مهندس مهرعلیزاده

ریاست محترم سازمان تربیت بدنی

با سلام

پیرو نامه شماره ۷۸-۹۰۰/م مورخ ۷۸/۵/۲۴ به ریاست محترم وقت آن سازمان
جناب آقای هاشمی طبا موضوع بند ۲ اصل سوم قانون اساسی و بازگشت به نامه
شماره ۱/۸/۴۲۹۹ مورخ ۷۸/۶/۱۲ آن سازمان، (تصویر پیوست) خواهشمند است
دستور فرمایید برنامه آن سازمان در تحقق اصل یاد شد را به این هیأت اعلام نمایند.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و

رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

شماره ۱۰۳۹۶

تاریخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۷

جناب آفای مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

بازگشت به نامه شماره ۱۰۳۹۶ بازگشت به نامه شماره ۱۳۸۱/۷/۲۷ مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۷ در خصوص بند ۲ اصل سوم قانون اساسی، همان‌طوری که استحضار دارند تحقیق اصل مذبور موجب استقرار پیش از پیش عدالت اجتماعی می‌گردد. بنابراین سازمان تربیت بدنی همواره شایق و متعهد بوده است تا با اجرای کامل اصل یاد شده به یکی از اساسی‌ترین اهداف سازمان که همان‌توسعه و گسترش امر ورزش در کلیه سطوح جامعه است نایل گردد. در این راستا، سازمان تربیت بدنی علیرغم کمبود شدید امکانات و اعتبارات، مبادرت به احداث و توسعه اماکن ورزشی در سطح کشور نموده و توانسته است طی پنج سال گذشته، سطح سرانه اماکن ورزشی را از ۲۴۸/۰ متر مربع به ۴۵۰ متر مربع ارتقاء دهد که البته تا سطح سرانه ورزشی مطلوب، هنوز فاصله معنی‌داری وجود دارد.

این سازمان با تأکید اساسی بر توسعه اماکن ورزشی و افزایش امکانات جهت بهره‌برداری رایگان آحاد مردم از خدمات ورزشی؛ در سال گذشته، سازماندهی و مهندسی مجدد ساختار تشکیلاتی خود را با رویکرد مورد اشاره، به عنوان یک گام اساسی در دستور کار قرار داد و با جلب موافقت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به ایجاد «معاونت طرح و توسعه» اقدام نمود. سپس راهبرد تکمیل فضاهای اماکن ورزشی نیمه تمام به عنوان مهمترین مأموریت سازمان و وظیفه معاونت یاد شده تعیین و ابلاغ گردید و مقرر شد تمام اجزای سازمان در جهت تقویت اعتبارات عمرانی و حسن اجرای راهبرد مذکور قرار گیرند. براساس آخرین جمع‌آوری‌های اطلاعاتی، در حال حاضر ۲۳۶۹ مکان ورزشی در دست ساخت در سطح کشور وجود دارد که برای تکمیل آن‌ها ۵ هزار میلیارد ریال اعتبار مورد نیاز می‌باشد در حالی که با تمرکز این سازمان بر

افزایش اعتبارات عمرانی و با توجه به رشد نسبتاً مناسب (در مقایسه با رشد متوسط اعتبارات دولت) بمیزان ۱۱۵ درصد در سال ۱۳۸۲، جمع اعتبارات ملی این سازمان برای سال آینده، تنها حدود ۴۲۰ میلیارد ریال تعیین گردیده است که تکافوی امر را نمی‌نماید. بنابراین می‌توان اینطور استنتاج نمود که با اعتبارات دولتی حتی نمی‌توان هزینه‌های نگهداری تأسیسات و ساختمان‌های ورزشی ایجاد شده را تأمین نمود و این در حالی است که حتی در صورت تکمیل و بهره‌برداری کلیه اماکن و مستحداثات در دست ساخت نیز تا سطح سرانه استاندارد فاصله وجود دارد و از سوی دیگر متناسب با رشد تعداد اماکن ورزشی، هزینه‌های نگهداری و بهره‌برداری نیز افزایش چشمگیری خواهند یافت. نتیجه این‌که احداث اماکن و فضاهایی ورزشی، فراهم نمودن امکانات و تجهیزات لازم و بهره‌برداری مطلوب از آن‌ها به منظور تحقق اصل یاد شده، نیازمند عزم ملی و همچنین مشارکت و اهتمام جدی و مؤثر کلیه سازمان‌ها و دستگاه‌های کشور اعم از دستگاه‌های اجرایی و قانون‌گذاری می‌باشد و این مهم آن‌جانش بارزتری می‌یابد که به مقوله ورزش به عنوان یک فعالیت اجتماعی چند کارکرده امتعان نظر گردیده و به تأثیرات آن بر استقرار امنیت و اقتدار ملی، تأمین اجتماعی و بهداشت جسمی - روانی، کاهش ناهنجاری‌ها و مفاسد اجتماعی به ویژه کاهش گرایش به پدیده شوم اعتماد، بهسازی فضای فرهنگی - اجتماعی جامعه، سالم‌سازی محیط انسانی، توسعه ارتباطات بین‌المللی و تفاهم بین‌ملت‌ها و تمدن‌ها و افتخار‌آفرینی در عرصه‌های بین‌المللی، عنایت ویژه مبذول گردد.

سازمان تربیت بدنی با چشم‌انداز موصوف و ضمن تلاش همه جانبه در ارتباط با تحقق موارد پیش گفته، به عنوان یک رادکار مؤثر و عملی در سال‌جاری نسبت به طراحی یک تبصره اعتباری با ابعاد مؤثر و فراگیر با مضمون (اجازه به دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده ۲۲ قانون برنامه سوم توسعه کشور جهت اختصاص ۱٪ از اعتبارات خود برای انجام امور مربوط به تربیت بدنی و ورزش) نیز اقدام نمود که پس از هماهنگی‌های گسترده، در دولت محترم نیز به تأیید رسیده و به تبصره‌های بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور الحاق گردید که امید است با همکاری نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به

تصویب نهایی رسیده و به مورد اجرا گذاشته شود.

در خاتمه لازم به ذکر است تدوین طرح جامع ورزش کشور که در راستای راهکارهای اجرایی قانون برنامه سوم توسعه کشور صورت می‌پذیرد و مورد تأکید جدی ریاست محترم جمهوری است، مراحل پایانی را طی می‌کند و موضوع تدوین برنامه‌ها و ارایه روش‌های عملی در راستای تحقق بند ۲ اصل سوم قانون اساسی موضوعات اصلی مطروحه در تدوین طرح می‌باشد، ضمن این‌که یادآوری مسی نماید تاکنون مجلس محترم شورای اسلامی نیز در خصوص بند ۲ اصل سوم قانون اساسی و تدوین قوانین و مقررات و پیش‌بینی ابزارهای لازم برای تحقق آن، مصوبه‌ای نداشته است.

محسن مهرعلیزاده

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

بسمه تعالیٰ

شماره ۸۱-۹۷۳۷

تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۲

جناب آقای دکتر مهرپور

ریس محترم هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه شماره ۸۱-۲۹۶۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۵ و ضمیمه آن در مورد اقدامات انجام شده توسط سازمان تربیت بدنی برای اجرای بند ۲ اصل سوم قانون اساسی، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی‌نوشت فرمودند:

«جناب آقای دکتر مهرپور

ضمن تشکر از تذکری که برای اجرای قانون اساسی به دستگاههای مختلف از جمله اجرایی داده می‌شود و لزوم جدی گرفتن تذکر از سوی دستگاهها، واقعاً باید کمیود امکانات برای تحقق خیلی از اصول را از ناکاردانی و بسی تدبیری و تعلل و تخلف جدا کرد. آرمانهای بلندی در قانون اساسی است که البته همه باید در جهت رسیدن به آن بکوشیم ولی تمهید مقدمات و فراهم آمدن امکانات هم لازم است. به نظر من کارهای درخور توجهی هم در بخش‌های مختلف شده است از جمله تربیت بدنی و به خصوص برنامه‌های خوبی که جناب آقای مهرعلیزاده دارند. گرچه هنوز تا رسیدن به مقصد فاصله زیادی داریم، لازم است دستگاههای مختلف هم در حد توان کمک لازم را به متصدیان برای رسیدن به اهداف و تحقق مقاصد قانون اساسی انجام دهند. به هرحال گزارش‌های این امور به مردم هم مفید است.»

اصل ۱۵ قانون اساسی

بسمه تعالی

شماره ۷۸-۸۹۹

تاریخ ۱۳۷۸/۵/۲۴

جناب آقای مظفر
وزیر محترم آموزش و پرورش

با سلام

احتراماً با توجه به شکوایی‌های واصله به دبیرخانه این هیأت در خصوص عدم اجرای مفاد اصل ۱۵ قانون اساسی (مربوط به تدریس ادبیات زبان‌های محلی و قومی در مدارس استان‌های مختلف)، خواهشمند است به استناد اصل ۱۱۳ قانون اساسی و ماده ۱۴ از «قانون تعیین حدود و ظایف و اختیارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران» دستور فرمایید در مورد چگونگی اجرای صحیح این اصل توضیحات لازم و کافی به این هیأت اعلام شود.

حسین مهرپور
مشاور ریس جمهور و
ریس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

۱۴۰/۹۶۸ شماره

۱۳۷۸/۷/۱۰ تاریخ

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

احتراماً پاسخ به نامه ۸۹۹/۷۸/۵/۲۴ مراتب زیر به استحضار می‌رسد:

۱- در ماده ۱۵ قانون اساسی در مورد زبان‌های محلی و قومی آمده است:
«استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه‌های گروهی و تدریس
ادبیات آنها در مدارس در کنار زبان فارسی آزاد است»

لازم به ذکر است قانون اساسی تکلیفی را برای وزارت اموزش و پرورش برای
تدریس ادبیات محلی و قومی تعیین ننموده است لکن تدریس ادبیات اقوام مختلف را آزاد
دانسته است.

۲- تعیین سیاست در مورد چگونگی اعمال قانون با درنظر گرفتن مصالح ملی نیاز به
بررسی مسئله در شورای عالی انقلاب فرهنگی دارد. اموزش و پرورش مجری
سیاست‌های تعیین شده توسط آن شورا خواهد بود.

در صورت تحقق بند دو این وزارت مشکلی جهت برنامه‌ریزی و اجرای ماده ۱۵
قانون اساسی نخواهد داشت.

۳- این مسئله در تاریخ ۷۶/۸/۱۹ به شماره ۵۳۷۸-۷۶/م از دفتر رئیس جمهور به این
وزارتخانه منعکس گردید که طی شماره ۱۲۹۴/م/۱۴۰ مورخ ۷۶/۹/۱۲ پاسخ داده شد و
ریاست محترم جمهوری در پی نوشت خود به شماره ۱۵۸-۶۱۵۸/م مورخ ۷۶/۱۰/۹ جناب
آقای دکتر معین را مسؤول تهیه طرحی با مشارکت دستگاههای ذیربط جهت طرح در
شورای عالی انقلاب فرهنگی نمودند.

زرافشان

مشاور آموزشی وزیر

شماره ۸۱-۳۵۹۷

تاریخ ۱۳۸۱/۴/۱۱

جناب آقای حاجی
وزیر محترم آموزش و پرورش

با سلام

احتراماً، پیرو نامه شماره ۷۸/۵/۲۴ مورخ ۷۸/۰۹/۸۹۹ به وزیر محترم وقت جناب آقای مظفر، موضوع اصل ۱۵ قانون اساسی و بازگشت به نامه شماره ۱۴۰/م/۹۶۸ مورخ ۰۷/۰۷/۷۸ آن وزارتخانه (تصویر پیوست) خواهشمند است دستور فرمایید در خصوص بند ۳ نامه مذکور این هیأت را از نتیجه اقدامات بعمل آمده مطلع نمایند.

حسین مهرپور
مشاور رئیس جمهور و
رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

شماره ۱۴۰/۲۱۵۷

تاریخ ۱۳۸۱/۶/۱۸

برادر گرامی جناب آقای مهرپور

مشاور محترم ریس جمهور و ریس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۱۳۸۱/۴/۱۲ ۸۱-۳۵۹۷ در خصوص پیگیری اجرای اصل ۱۵ قانون اساسی به استحضار می‌رساند:

اصل مذکور الزامی را برای وزارت آموزش و پرورش و دولت در مورد تدریس ادبیات محلی و قومی ایجاد ننموده و قانونی هم برای این منظور تصویب و ابلاغ نشده است. بلکه موضوع اختیاری است. ضمناً بنا به مأموریتی که آقای ریس جمهور تعیین کردند موضوع در شورای عالی انقلاب فرهنگی مطرح و در حال رسیدگی و اتخاذ تصمیم است.

اضافه می‌نماید که تدریس ۲ واحد اختیاری زبان و ادبیات قومی در دیبرستانها در شورای عالی آموزش و پرورش به تصویب رسیده است که پس از تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی قابل اجرا خواهد بود.

بنابراین مقرر فرمایید موضوع مطروحه از طریق شورای عالی انقلاب فرهنگی پیگیری گردد.

مرتضی حاجی

شماره ۸۱-۳۵۹۳

تاریخ ۱۳۸۱/۴/۱۲

جناب آقای مسجد جامعی
وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی

با سلام

با توجه به اصل ۱۱۲ قانون اساسی و مسؤولیت رئیس جمهور، خواهشمند است
دستور فرمایید وضعیت استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات، موضوع اصل
۱۵ قانون اساسی، و چگونگی اجرای این قسمت از اصل مذبور برای این هیأت ارسال
گردد.

حسین مهرپور
مشاور رئیس جمهور و
رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی